

ТЕМА:

Потенціал використання тепла промислових кластерів. Впровадження енергетичних комплексів.

Роль систем накопичення тепла при модернізації централізованого теплопостачання.

ЕНЕРГЕТИЧНА
БЕЗПЕКА

ЕКОНОМІЧНА
ЕФЕКТИВНІСТЬ

ЕКОЛОГІЧНА
СТІЙКІСТЬ

СТІЙКІСТЬ
ДЛЯ ГРОМАД

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ – СТІЙКЕ ТЕПЛО ДЛЯ ГРОМАД

Дмитро РОГОЖИН, директор КП «Житомиртеплокомуненерго» ЖМР, м. Житомир, 2026 р.

НЕВИКОРИСТАНИЙ ПОТЕНЦІАЛ СКИДНОГО ТЕПЛА В УКРАЇНІ

Значні обсяги теплової енергії щодня втрачаються в атмосферу, замість того щоб працювати на громади та економіку країни.

ПРОМИСЛОВІ ПІДПРИЄМСТВА

Технологічні процеси, гаряча вода, пара, системи охолодження утворюють великі обсяги тепла низького та середнього потенціалу

ОЧИСНІ СПОРУДИ

Стічні води мають стабільний тепловий потенціал протягом усього року

СКИДНЕ ТЕПЛО – ЕНЕРГІЯ, ЯКА ВТРАЧАЄТЬСЯ

ПОТЕНЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ТЕПЛА ДЛЯ ГРОМАД

АГРОПЕРЕРОБКА

Сушіння, пастеризація, охолодження – процеси, що супроводжуються виділенням тепла

ДАТА-ЦЕНТРИ

Системи охолодження виробляють значні обсяги тепла, яке можна корисно використати

ЛОГІСТИЧНІ КОМПЛЕКСИ

Холодильні установки, системи вентиляції та компресорні станції – джерело низькопотенційного тепла

ІНТЕГРАЦІЯ
СКИДНОГО ТЕПЛА ДАЄ:

ЗМЕНШЕННЯ
СПОЖИВАННЯ
ГАЗУ

ЗНИЖЕННЯ
СОБІВАРТОСТІ
ТЕПЛА

ПІДВИЩЕННЯ
ЕНЕРГЕТИЧНОЇ
БЕЗПЕКИ

СКОРОЧЕННЯ
ВИКИДІВ
CO₂

СТАБІЛЬНІСТЬ
ТА РОЗВИТОК
ГРОМАД

У ЄВРОПІ ПРОМИСЛОВЕ ТЕПЛО – ЧАСТИНА СИСТЕМ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

ЯК ЦЕ ПРАЦЮЄ

ПРОМИСЛОВІ ДЖЕРЕЛА ТЕПЛА

ПРОМИСЛОВІ
ПІДПРИЄМСТВА

ДАТА-ЦЕНТРИ

ОЧИСНІ
СПОРУДИ

ЛОГІСТИЧНІ
КОМПЛЕКСИ

АГРОПЕРЕРОБКА

ТЕПЛОБІМІННЕ
ОБЛАДНАННЯ

→ ПОДАЧА ТЕПЛА

← ПОВЕРНЕННЯ ТЕПЛА

СИСТЕМА ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

У Європі відновлюване промислове тепло вже забезпечує мільйони будинків, знижуючи залежність від викопного палива та роблячи міста більш сталими.

ІНТЕГРАЦІЯ ПРОМИСЛОВОГО ТЕПЛА ДАЄ:

ЗМЕНШЕННЯ СПОЖИВАННЯ ГАЗУ

Менше використання викопного палива – більша енергонезалежність.

ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ТЕПЛА

Доступне тепло з локальних джерел – економія для громад і споживачів.

ПІДВИЩЕННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Диверсифікація джерел тепла та зниження ризиків.

СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ CO₂

Менше спалювання газу – чистіше повітря та внесок у кліматичні цілі.

СТАБІЛЬНІСТЬ ДЛЯ ГРОМАД

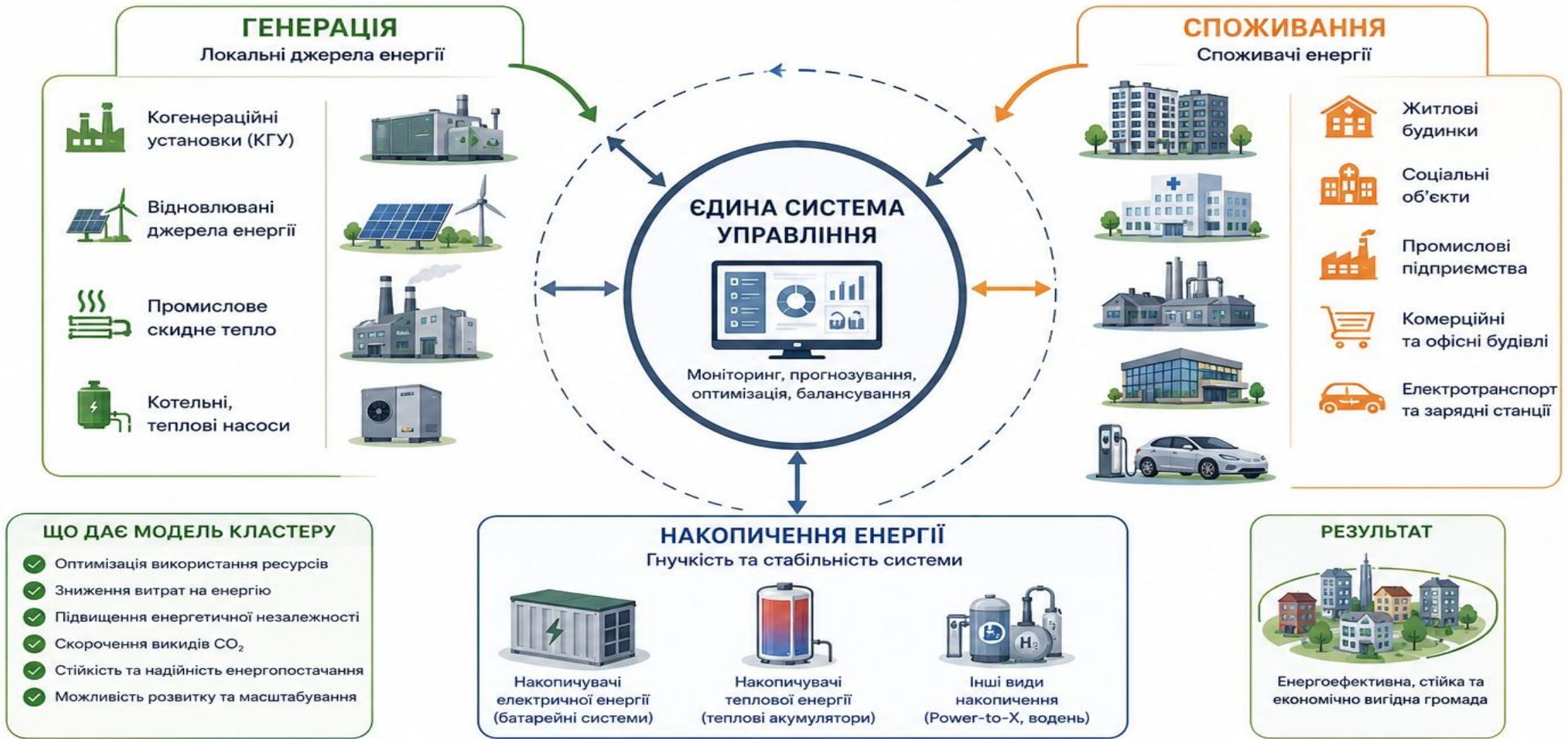
Надійне та доступне теплопостачання – комфорт і розвиток територій.

Інтеграція промислового тепла – це практичний крок до сталої, економічно ефективної та енергетично незалежної громади.

МОДЕЛЬ ЛОКАЛЬНИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ КЛАСТЕРІВ

Генерація • Споживання • Накопичення енергії
об'єднані в єдину систему управління

→ Потоки енергії від генерації

→ Потоки енергії до споживачів

→ Потоки енергії та даних

↻ Інформаційний та енергетичний обмін

ВІД КЛАСИЧНОЇ КОТЕЛЬНОЇ – ДО ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Новий підхід до виробництва, управління та використання енергії

КЛАСИЧНА КОТЕЛЬНЯ

Один джерело тепла – високе споживання палива, обмежена гнучкість та ефективність

- Спалювання палива для виробництва тепла
- Низька енергоефективність
- Високі викиди CO₂
- Відсутність накопичення та гнучкості
- Низька стійкість до ризиків та відключень

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ КОМПЛЕКС

Інтеграція різних технологій для надійного, ефективного та сталого енергопостачання

ПЕРЕВАГИ ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

ВИСОКА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

ЗНИЖЕННЯ СПОЖИВАННЯ ПАЛИВА ТА ВИТРАТ

ЕНЕРГЕТИЧНА БЕЗПЕКА ТА СТІЙКІСТЬ

СКОРОЧЕННЯ ВИКИДІВ CO₂

НАДІЙНЕ ТА КОМФОРТНЕ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ ДЛЯ ГРОМАД

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ КОМПЛЕКС – ЦЕ ГНУЧКІСТЬ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ЕНЕРГЕТИЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ

РОЛЬ ТЕПЛОВИХ НАСОСІВ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ

Ефективне рішення сьогодні для сталого та економічно обґрунтованого майбутнього

ЯК ПРАЦЮЄ ТЕПЛОВИЙ НАСОС

ДЖЕРЕЛА НИЗЬКОПОТЕНЦІЙНОГО ТЕПЛА

- Вода**
річки, озера, моря,
стічні води
- Повітря**
навколишнє
повітря
- Промислове**
скидне тепло
- Ґрунт**
геотермальна
енергія

ТЕПЛОВИЙ НАСОС

СПОЖИВАЧІ ТЕПЛА

- Житлові будинки**
- Соціальні об'єкти**
- Промислові підприємства**
- Теплиці, агрокомплекси**

ТЕПЛОВІ НАСОСИ ДОЗВОЛЯЮТЬ:

ВИКОРИСТОВУВАТИ НИЗЬКОПОТЕНЦІЙНЕ ТЕПЛО

Енергія, яка раніше втрачалася, перетворюється на корисне тепло

ІНТЕГРУВАТИ ВДЕ

Працюють ефективно з відновлюваними джерелами електроенергії

СКОРОЧУВАТИ СПОЖИВАННЯ ГАЗУ

Зменшення залежності від викопного палива та імпорتنих енергоносіїв

ПІДВИЩУВАТИ ЕФЕКТИВНІСТЬ СИСТЕМИ

Коефіцієнт перетворення (COP) 3–5 і більше – 1 кВт·год електроенергії дає 3–5 кВт·год тепла

ОСОБЛИВО ПЕРСПЕКТИВНЕ ПОЄДНАННЯ

ТЕПЛОВІ НАСОСИ

+

КОГЕНЕРАЦІЙНІ УСТАНОВКИ

+

НАКОПИЧЕННЯ ТЕПЛА

+

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НАВАНТАЖЕННЯМ

=

ЄДИНА ЕФЕКТИВНА ТА ГНУЧКА СИСТЕМА

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ

Моніторинг у реальному часі

Оптимізація режимів

Прогнозування попиту

Балансування виробництва та споживання

РЕЗУЛЬТАТ ДЛЯ ГРОМАД

- Надійне та стабільне теплопостачання
- Зниження витрат на паливо та експлуатацію
- Підвищення енергетичної незалежності
- Скорочення викидів CO₂
- Підвищення комфорту та якості життя

НАКОПИЧУВАЧІ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЕНЕРГІЇ ТА СТІЙКІСТЬ СИСТЕМ

Системи накопичення електроенергії – ключовий елемент сучасних локальних енергосистем

СИСТЕМИ НАКОПИЧЕННЯ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ ДОЗВОЛЯЮТЬ:

ЗАБЕЗПЕЧУВАТИ РЕЗЕРВУВАННЯ

Накопичення енергії для використання у потрібний момент або під час відключень

ПІДТРИМУВАТИ РОБОТУ КРИТИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ

Безперебійне живлення лікарень, водоканалів, соціальних об'єктів та інфраструктури

БАЛАНСУВАТИ ГЕНЕРАЦІЮ

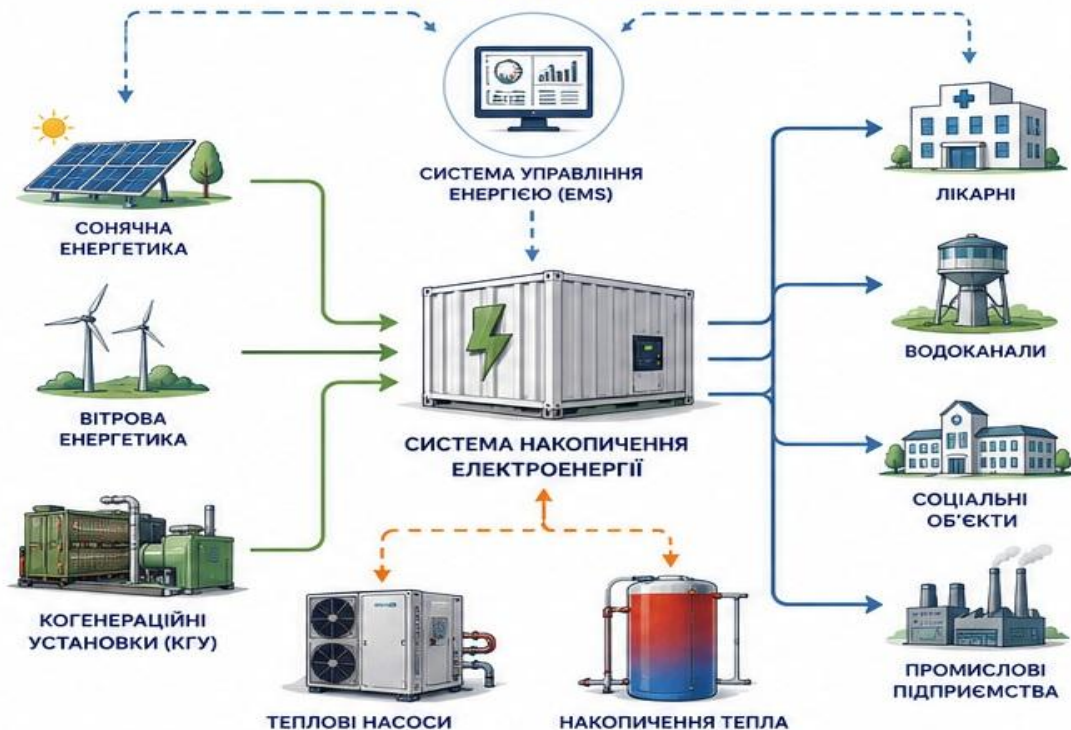
Згладжування пікових навантажень та дисбалансів у мережі

ІНТЕГРУВАТИ ВДЕ ТА КОГЕНЕРАЦІЮ

Накопичення надлишкової енергії від ВДЕ та ефективне використання когенераційних установок

ЛОКАЛЬНА ЕНЕРГОСИСТЕМА

РЕЗУЛЬТАТ

ЕНЕРГЕТИЧНА СТІЙКІСТЬ

Система продовжує працювати навіть під час аварій чи відключень

ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

Оптимальне використання генерації та ресурсів

ЗНИЖЕННЯ ВИТРАТ

Менше споживання палива та електроенергії з мережі

ЕКОЛОГІЧНИЙ ЕФЕКТ

Скорочення викидів CO₂ та впливу на довкілля

ЕНЕРГЕТИЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ГРОМАД

Надійне та автономне енергопостачання

ІНТЕГРАЦІЯ КЛЮЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ СТВОРЕННЯ СТІЙКИХ РІШЕНЬ

КОГЕНЕРАЦІЙНІ УСТАНОВКИ (КГУ)

ТЕПЛОВІ НАСОСИ

НАКОПИЧУВАЧ ЕЛЕКТРОЕНЕРГІЇ

НАКОПИЧЕННЯ ТЕПЛА

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ НАВАНТАЖЕННЯМ

=

ПОВНОЦІННІ СТІЙКІ ЛОКАЛЬНІ ЕНЕРГОСИСТЕМИ

- ✓ Надійність і безпека
- ✓ Гнучкість і адаптивність
- ✓ Економічна ефективність
- ✓ Інтеграція ВДЕ та інновацій
- ✓ Сталий розвиток громад

→ Потоки енергії від генерації

→ Потоки енергії до споживачів

↔ Теплові потоки

--- Інформаційні потоки

НОВА МОДЕЛЬ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

СТІЙКІ ГРОМАДИ – СИЛЬНА КРАЇНА

СЬОГОДНІ МОДЕРНІЗАЦІЯ ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ –

ЦЕ ВЖЕ НЕ ЛИШЕ ПИТАННЯ КОМФОРТУ.

ЦЕ:

ПИТАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Стійкість системи в умовах викликів та загроз

ЕКОНОМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ГРОМАД

Зниження витрат та ефективне використання ресурсів

НЕЗАЛЕЖНОСТІ ВІД ВИКОПНОГО ПАЛИВА

Перехід на власні та відновлювані джерела енергії

ЗДАТНОСТІ СИСТЕМ ПРАЦЮВАТИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ

Резервування, гнучкість та швидке відновлення

УКРАЇНА МАЄ ВСІ ПЕРЕДУМОВИ,

ЩОБ ПЕРЕЙТИ ДО НОВОЇ МОДЕЛІ ТЕПЛОЕНЕРГЕТИКИ:

ЛОКАЛЬНОЇ

На базі місцевих ресурсів та потреб громад

ГНУЧКОЇ

Швидка адаптація до змін та викликів

ІНТЕГРОВАНОЇ

Об'єднання всіх джерел, систем та споживачів в єдине ціле

ТЕХНОЛОГІЧНО СУЧАСНОЇ

Інновації, цифровізація та автоматизація

→ Потoki енергії від генерації

→ Потoki енергії до споживачів

→ Теплові потоки

→ Інформаційні потоки

СТАЛИЙ РОЗВИТОК • ЕНЕРГЕТИЧНА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ • БЕЗПЕКА • ДОБРОБЇТ ГРОМАД
РАЗОМ СТВОРЮЄМО ЕНЕРГЕТИЧНО СТІЙКУ ТА НЕЗАЛЕЖНУ УКРАЇНУ!

Дмитро РОГОЖИН

Директор комунального підприємства «Житомиртеплокомуненерго»
Житомирської міської ради

+38 (0412) 47-19-30

teplo@teplo.net.zt.ua

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

За підтримки Швейцарії

 ЖИТОМИР
ZHYTOMYR

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!